

हवामानावर आधारीत कृषि सल्ला (रत्नागिरी जिल्हा)

(ग्रामीण कृषि मौसम सेवा, डॉ. बाळासाहेब सावंत कोंकण कृषि विद्यापीठ, दापोली आणि भारत मौसम विभाग यांच्या संयुक्त विद्यमाने)

फोन नं.: (०२३५८) २८२३८७

ई-मेल: dpl.amfu@gmail.com

अंक १६/२०२१

दिनांक २३/०२/२०२१

कालावधी ५ दिवस

डॉ. प्रशांत बोडके,
विभाग प्रमुख,
कृषिविद्या विभाग
९४२०४१३२५५

डॉ. विजय मोरे,
नोडल ऑफिसर,
कृषिविद्या विभाग
९४२२३७४००९

डॉ. शितल यादव,
तांत्रिक अधिकारी
कृषिविद्या विभाग
८३७९९०११६०

मागील हवामान आठवडा सारांश (दिनांक १७/०२/२०२१ ते २३/०२/२०२१)							हवामानाचे घटक	हवामान पूर्वानुमान (दिनांक २४/०२/२०२१ सकाळी ८:३० पासून २८/०२/२०२१ सकाळी ८:३० वाजेपर्यंत)				
(स्त्रोत: कृषि हवामान वेधशाळा, कृषि विद्या विभाग, कृषि महाविद्यालय, दापोली)								(स्त्रोत: प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई)				
१७/०२	१८/०२	१९/०२	२०/०२	२१/०२	२२/०२	२३/०२		२४/०२	२५/०२	२६/०२	२७/०२	२८/०२
०.०	०.०	०.२	०.२	०.०	०.०	०.०	पाऊस (मिमी)	०	०	०	०	०
२९.०	२८.३	३०.१	३१.७	३२.८	३४.२	३५.०	कमाल तापमान (अं.से)	३५	३६	३५	३५	३५
१४.६	१७.०	१५.०	१२.४	१५.०	१६.०	१६.०	किमान तापमान (अं.से)	२२	२३	२१	२१	२१
०	०	०	०	०	०	०	मेघाच्छादन (ऑक्टा)	निरभ्र	अंशतः ढगाळ	निरभ्र	निरभ्र	निरभ्र
९२	९६	८६	८९	८८	८६	८८	सकाळची सापेक्ष आर्द्रता	६४	५४	६१	६५	६७
६४	७०	४२	४१	४६	६०	-	दुपारची सापेक्ष आर्द्रता	३६	२८	२६	२६	२७
४.९	४.२	४.०	३.५	३.७	३.५	३.३	वाऱ्याचा वेग(किमी/तास)	४	४	७	७	६
प.	प.	ई.	प.	प.	प.	शांत	वाऱ्याची दिशा	ई.पू.	आ.पू.	आ.पू.	आ.पू.	ई.पू.
पाऊस (मिमी) मागील आठवड्यातील							पाऊस (मिमी) १/१/२०२१ पासून आजपर्यंत	पाऊस (मिमी) गेल्या वर्षीचा				
०.४							१६.८	४१४५.४				

हवामान सारांश /इशारा

हवामान अंदाज	प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई यांच्याकडून प्राप्त झालेल्या हवामान अंदाजानुसार रत्नागिरी जिल्ह्यात पुढील पाच दिवस हवामान कोरडे राहून दिनांक २६ ते २८ फेब्रुवारी २०२१ दरम्यान कमाल व किमान तापमानात १ ते २ अं.से. इतकी घट संभवत असून आकाश निरभ्र राहील.
--------------	--

हवामान अंदाजावर आधारित कृषि सल्ला

पिक	अवस्था	कृषि सल्ला
आंबा	फळधारणा अवस्था	<ul style="list-style-type: none"> मागील सहा ते सात दिवसापासून ढगाळ वातावरण राहून पाऊस झालेल्या भागामध्ये आंब्यावरील करपा रोगास प्रतिबंधात्मक उपाययोजना म्हणून कार्बेन्डाझीम १२ टक्के + मॅन्कोझेब ६३ टक्के या संयुक्त बुरशीनाशकाची १० ग्रॅम किंवा थायोफिनेट मिथाईल बुरशीनाशक १० ग्रॅम प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करण्यात यावी. फळे गोटी ते अंडाकृती आकारचे असताना डॉ.बा.सा.कों.कृ.विद्यापीठाने दिलेल्या शिफारशीनुसार फळगळ कमी करण्यासाठी, फळाचा आकार व वजन वाढून डाग विरहीत फळांसाठी, फळामधील साक्याचे प्रमाण कमी करण्यासाठी आणि फळमाशीपासून संरक्षण करण्यासाठी २५ x २० सें.मी. आकाराची कागदी पिशवी लावावी. ढगाळ पावसाळी वातावरण राहिल्याने मोठ्या आकाराच्या आंबा फळांवर फळ माशीचा प्रादुर्भाव दिसून येण्याची शक्यता असल्याने पाऊस झालेल्या बागेमधील गळलेली फळे गोळा करून नष्ट करावीत आणि आंबा फळांचे फळमाशी पासून संरक्षण करण्यासाठी विद्यापीठाने शिफारस केलेले "रक्षक फळमाशी सापळा" प्रती एकरी २ या प्रमाणात बागेमध्ये झाडाच्या खालील बाजूच्या फांद्यावर लावावेत.

		<ul style="list-style-type: none"> • फळधारणा झालेल्या आंबा बागेमध्ये, फळगळ कमी करण्यासाठी, पाण्याच्या उपलब्धतेनुसार १५० ते २०० लिटर पाणी प्रती झाडास या प्रमाणात १५ दिवसांच्या अंतराने ३ ते ४ पाण्याच्या पाळ्या द्याव्यात. • आंबा फळांचे उत्पन्न वाढविण्यासाठी आणि प्रत सुधारण्यासाठी १ टक्के पोटॅशियम नायट्रेटची (१० ग्रॅम प्रति लिटर पाणी) फळे वाटाणा, गोटी व अंडाकृती अवस्थेत असताना अशा एकूण तीन फवारण्या कराव्यात. • हापूस आंबा फळांचे अधिक उत्पादन मिळण्यासाठी ५५ टक्के तीव्रतेचे गोमूत्र, फळे वाटाण्याचा आकाराची असल्यापासून पुढे आठवड्याच्या अंतराने उपलब्धतेनुसार ३ ते ६ वेळा फवारावे. • मोहोर संरक्षण वेळापत्रकानुसार पाचवी फवारणी (चौथ्या फवारणी नंतर १५ दिवसांच्या अंतराने) डायमेटोएट ३० टक्के प्रवाही १० मि. ली. किंवा लॅम्बडा सायहॅलोथ्रीन ५ टक्के प्रवाही ६ मि.ली. प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी पाऊसाची उघडीप असताना करावी. सदर द्रावणात भुरी रोगाच्या नियंत्रणासाठी ५ टक्के हेक्झाकोनॅझोल ५ मि. ली. किंवा पाण्यात विरघळणारे ८० टक्के गंधक २० ग्रॅम प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून वापरावे. • मोहोर संरक्षण वेळापत्रकानुसार चौथ्या ते सहाव्या फवारणीत फळगळ कमी करण्यासाठी २ टक्के युरिया (२० ग्रॅम युरिया/ लिटर पाण्यातून) फवारावे. यासाठी प्रथम युरिया पाण्यात पूर्णपणे विरघळून घ्यावा व नंतर त्यात कीटकनाशक टाकावे. • या अगोदर फवारणी घेतली असल्यास किड व रोगाच्या प्रादुर्भावाकडे झाडाचे निरीक्षण करावे आणि प्रादुर्भाव दिसून आल्यास उपाय योजना कराव्यात. • शिफारशीत दिलेली कीटकनाशकाची/बुरशीनाशकाची मात्रा ही मनुष्यबळाने वापरण्यात येणाऱ्या पंपासाठी आहे.
काजू	फळधारणा	<ul style="list-style-type: none"> • मागील सहा ते सात दिवसापासून ढगाळ वातावरण राहून पाऊस झालेल्या भागामध्ये काजूवरील करपा रोगास प्रतिबंधात्मक उपाययोजना म्हणून म्हणून १ टक्के बोर्डोमिश्रणाची किंवा कार्बेन्डॅझिम १२% + मन्कोझेब ६३% या संयुक्त बुरशीनाशकाची १० ग्रॅम प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करण्यात यावी. • फळधारणा झालेल्या काजूच्या फळांवर फुलकिड आणि ढेकण्याचा प्रादुर्भाव दिसून येण्याची शक्यता असल्याने किडींच्या नियंत्रणासाठी लॅम्बडा सायहॅलोथ्रीन ५ टक्के प्रवाही ६ मि.ली. किंवा असिटामिप्रीड २० टक्के एसपी ५ ग्रॅम प्रति १० लि. पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. (सदर कीटकनाशकास लेबल क्लेम नाहीत). या अगोदर फवारणी घेतली असल्यास किड व रोगाच्या प्रादुर्भावाकडे झाडाचे निरीक्षण करावे आणि प्रादुर्भाव दिसून आल्यास उपाय योजना कराव्यात. • टीप: ढेकण्या किड सकाळी आणि संध्याकाळच्या वेळेस सक्रीय असल्याने किडींच्या प्रभावी नियंत्रणासाठी फवारणी शक्यतो सकाळी १०.०० पूर्वी किंवा सायंकाळी ४.०० वाजल्यानंतर करावी. या अगोदर फवारणी घेतली असल्यास किड व रोगाच्या प्रादुर्भावाकडे झाडाचे निरीक्षण करावे आणि प्रादुर्भाव दिसून आल्यास उपाय योजना कराव्यात. • काजूवर बॉड आणि बी पोखरणाऱ्या अळीच्या प्रादुर्भाव दिसून येण्याची शक्यता असून प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास अळीच्या नियंत्रणासाठी प्रोफेनोफोस १५ मि.ली. प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
वाल	शेंगा अवस्था	<ul style="list-style-type: none"> • वाल पिकाची काढणी जसजशा शेंगा वाळतील तसतशी शेंगांची तोडणी करून ४ ते ५ दिवस शेंगा उन्हात वाळवाव्यात व मळणी करावी किंवा शेंगा झाडावर वाळल्यानंतर पिकाची कापणी करून झाडे खळ्यावर ३ ते ४ दिवस उन्हात वाळवावीत व नंतर मळणी करावी. साठवणूकीमध्ये भुंग्याचा उपद्रव टाळण्यासाठी वालाचे दाणे मातीच्या खळीचा थर देऊन चांगले वाळवावे.
भुईमुग	फुलोरा ते आऱ्या अवस्था	<ul style="list-style-type: none"> • कमी होणारी आर्द्रता व वाढत्या तापमानामुळे बाष्पीभवनामध्ये वाढ संभवत असल्याने भुईमुग पिकाला १० ते १२ दिवसांच्या अंतराने पाणी देण्याची व्यवस्था करावी.

नारळ	फळधारणा	<ul style="list-style-type: none"> • नवीन लागवड केलेल्या नारळ बागेत तीन ते चार वर्षे वयापर्यंतच्या माडाना ५ ते ६ दिवसांच्या अंतराने पाणी देण्याची व्यवस्था करावी तसेच पूर्ण वाढलेल्या माडाना जमिनीच्या मगदुराप्रमाणे ७ ते ८ दिवसांच्या अंतराने पाणी देण्याची व्यवस्था करावी. आळ्यामध्ये ओलावा टिकविण्यासाठी नारळाच्या शेंड्या पुराव्यात आणि झावळ्यांचे आच्छादन करावे.
सुपारी	फुलोरा	<ul style="list-style-type: none"> • आर्द्रतेत घट संभवत असल्याने सुपारी बागेस ५ ते ६ दिवसांच्या अंतराने पाणी देण्याची व्यवस्था करावी.
वेलवर्गीय भाजीपाला/ कलिंगड	फुलोरा ते फळधारणा अवस्था	<ul style="list-style-type: none"> • कलिंगड आणि इतर वेलवर्गीय पिकामध्ये फळमाशीचा प्रादुर्भाव दिसून येण्याची शक्यता असल्याने फळमाशीच्या नियंत्रणासाठी पिकामध्ये फुले येण्यास सुरुवात झाल्यापासून शेतामध्ये प्रती एकरी दोन 'क्यु ल्युर' रक्षक सापळे लावावेत. • वेलवर्गीय पिकांना ५ ते ६ दिवसांच्या अंतराने नियमित पाणी देण्याची व्यवस्था करावी.
वांगी	वाढीची अवस्था	<ul style="list-style-type: none"> • वांगी पिकात गरजेनुसार बेणणी करून नत्र खताची दुसरी मात्रा ४ ग्रॅम युरिया प्रती रोप पुर्नलागवडीनंतर एका महिन्यांनी देण्यात यावी. • वांगी पिकाला ५ ते ६ दिवसांच्या अंतराने नियमित पाणी देण्याची व्यवस्था करावी.
भेंडी	वाढीची अवस्था	<ul style="list-style-type: none"> • उन्हाळी भेंडी पिकावर तुडतुडे व मावा रसशोषक किडींचा प्रादुर्भाव दिसून येण्याची शक्यता असल्याने रसशोषक किडींच्या व्यवस्थापनासाठी पिकामध्ये पिवळे चिकट कागदाचे सापळे लावावेत. प्रादुर्भाव दिसून येत असल्यास नियंत्रणासाठी डायमेटोएट ३० टक्के प्रवाही १५ मि.ली. प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. • भेंडी पिकाला ५ ते ६ दिवसांच्या अंतराने नियमित पाणी देण्याची व्यवस्था करावी.
<p>सदर कृषि सल्ला पत्रिका डॉ. बाळासाहेब सावंत कोंकण कृषि विद्यापीठ, दापोली येथील ग्रामीण कृषि मौसम सेवा योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीनुसार तयार करून प्रसारित करण्यात आली.</p> <p>अधिक माहितीसाठी नजीकच्या कृषि विद्यापीठाचे केंद्र किंवा महाराष्ट्र शासनाचे कृषि अधिकारी यांच्याशी संपर्क करावा.</p>		